

Wie in mei langs de etalage van de Hema aan de Lange Nieuwstraat in IJmuiden liep, kon daarin prachtige schilderijen zien hangen. Het waren de eindexamenwerken van leerlingen uit 4 mavo voor het vak tekenen.

Examenleerlingen exposeren kunst- en vliegwerk in warenhuis

Kunst tussen de Hemaworsten

Bij vleermuizen, engelen, superhelden en gekleurde luchtballonnen denk je eerder aan een sprookjesboek dan aan de Hema. Toch was de etalage van het warenhuis aan de Lange Nieuwstraat het decor voor deze bijzondere schepsels en objecten. Want daar vond tussen 9 en 22 mei een tentoonstelling plaats van de eindexamenwerken van de zestien leerlingen van 4 mavo die tekenen als examenvak hebben. Het examenthema was 'kunst- en vliegwerk'. Hierbij ging het om de manier waarop de kunst van het vliegen in de beeldende kunst naar voren komt. Al in de vijftiende eeuw schetste Leonardo da Vinci ontwerpen voor vliegmachines. Het leek docent tekenen Pauline Dekker een leuke en toepasselijke opdracht voor haar examenkandidaten.

Na een lessenreeks over het thema, moesten de deelnemers aan het examen meerdere sfeerbeelden en schetsen maken.

Vervolgens kregen zij gedurende een week in april vijftien lessen de tijd om hun eigen vliegsensatie te verbeelden in een tekening of schilderij. In die korte periode moesten de examenleerlingen een origineel idee uitdenken, een eindschets maken, hun ontwerp uitvoeren en hun eigen werkstuk analyseren.

Tusenkopje????????????????

'Met zo'n grote opdracht is een schilder zo een halfjaar bezig', weet Pauline Dekker. 'Maar in plaats van dat de leerlingen aan een klein schilderijtje begonnen, gebruikten zij indrukwekkend grote doeken! Mijn collega-docenten waarschuwden direct dat het een enorme uitdaging was om in zo weinig tijd zulke monumentale werken te willen maken. Maar de leerlingen gingen heel volwassen en gefocust te werk. Op sommige momenten kregen zij zelfs mentale steun van medeleerlingen die kwamen kijken. Dan zaten er zo maar zesentwintig mensen in plaats zestien

op de tekenzolder. Uiteindelijk was alles op tijd af en de resultaten mogen er zeker zijn', aldus de trotse lerares.

De hoge kwaliteit van de examenschilderijen wordt niet alleen op het Vellesan College opgemerkt. Dekker: 'We exposeren vaker examenwerken in de etalage van de Hema, maar de directie van de winkelketen had dat dit jaar verboden. De bedrijfsleidster van het filiaal in IJmuiden weet echter hoe mooi de examenstukken van de 4 mavo-leerlingen elk jaar zijn, dus zij heeft alsnog toestemming gegeven voor het ophangen van deze werken. Vervolgens hebben de leerlingen voorzichtig hun meesterwerken vanaf de tekenzolder door het hoofdgebouw naar beneden getild voor de expositie. Zo zijn zij van het begin tot het einde zelf verantwoordelijk geweest voor hun werk.'

Elk schooljaar scoren de leerlingen van het Vellesan College in vergelijking met andere scholen behoorlijk hoge examencijfers voor het vak tekenen. 'We zijn dan ook niet voor niets hofleverancier voor de kunstacademies' meldt Pauline Dekker trots. 'Dat je voor die vervolgopleiding minimaal havoniveau nodig hebt, is vooral voor de kunstacademies zelf een groot verlies. Want in 4 mavo zitten echte tekentalenten, die het misschien nog wel eens ver kunnen gaan schoppen.'

Docent Stefan Kasper genomineerd voor Olifant

Stefan Kasper is docent tekenen en CKV aan het Vellesan College en het Montessori College in Aerdenhout. Daarnaast is hij ook uitvoerend kunstenaar. Een ideale combinatie, zegt hij zelf.

Stefan Kasper is genomineerd voor de Olifant 2011, de regionale Kunst- en Cultuurprijs van het Haarlems Dagblad/ de IJmuider Courant. Hij deelt die nominatie met vier andere kunstenaars. De nominatie heeft hij te danken aan zijn kamerbrede collages die het licht zien in zijn atelier Nieuwe Vide ik Haarlem. Bizarre droomtaferelen in felle neonkleuren met vreemd gevormde mensen vullen de enorme doeken. Waarbij, volgens Kasper, de humor de zwaarmoedigheid overwint. Hij werkt nu aan een tentoonstelling in Galerie 37 die begin juni opent met als thema 'Homo bulla est', de mens is als een zeepbel, naar een uitspraak van Erasmus.

Kasper combineert zijn kunstenaarschap met het doceren van tekenen en CKV. Vooral het overdragen van kennis op zijn leerlin-

gen en hun leren hun blikveld te verbreden vindt hij een prachtige uitdaging. 'Het hoeven echt geen kunstenaars te worden', zo zegt hij, 'als ik ze maar kan leren om goed te kijken. En dan is het een voordeel dat ik een kunstenaar ben'.

Stefan Kasper was verrast door zijn nominatie voor de Olifant, hij had daar niet op gerekend. De winnaar van de Olifant wordt eind mei bekend gemaakt.

4 vwo naar Driestuiversopera

Ze gaan zeker niet elke maand naar het theater en misschien zelfs niet een maal per jaar. Daarom vond docent Duits Tjeerd van der Wal het nodig om zijn leerlingen uit 4 vwo mee te nemen naar een echte Duitse klassieker in de Stadschouwburg van Haarlem, de Dreigroschenoper van Bertolt Brecht.

'De leerlingen gingen mee op vrijwillige basis', zo vertelt Tjeerd van der Wal, 'want ik heb geen zin om er als een politieagent bij te zitten. Maar een deel van de klas wilde graag. We hebben het bezoek in de les voorbereidt, gezamenlijk het toneelstuk gelezen en ik heb het een en ander uitgelegd over de thema's van het stuk. Toch is het best een moeilijk stuk voor 4 vwo.'

Wat de leerlingen voorgeschoteld kregen door het Nationale Toneel was een waar muziektheater-spektakel. De Driestuiversopera, met wereldberoemde liedjes van Kurt Weill, speelt zich af in het Londen van de vorige eeuw waar de straten worden bevolkt met door bedelaars, hoeren, oplichters en criminelen. De hoofdrol is voor Mackie Mes, gespeeld door Mark Rietman, die in het geniep trouwt met de dochter van een misdaadkoning. Het stuk is in feite een aanklacht tegen het kapitalisme onder het motto: eerst komt het vreten en dan de moraal.

'De leerlingen waren onder de indruk van het muziektheaterstuk', zegt Van der Wal. 'Het is ook best een heftig stuk, waarin bijvoorbeeld de seksualiteit nogal expliciet is. Wanneer Mackie Mes naar de hoeren gaat die "oben ohne" op het toneel staan dan schrikken de leerlingen daar wel even van. Ze zien weinig theater, laat staan muziektheater met een boodschap. Maar als in de voorstelling thema's aan bod komen die we ook in de klas hebben besproken dan herkennen ze dat wel. Uiteindelijk hebben ze genoten. En ik vond het leuk om ze dit mee te laten maken. Ze hebben zich perfect gedragen.'

ZAT: samen zoeken naar de juiste oplossing

Net als de meeste middelbare scholen kent ook het Vellesan College een ZAT, een Zorg Advies Team.

Een keer in de vijf à zes weken komen de leerlingbegeleiders, de afdelingsleiders, de leerplichtambtenaar en de schoolarts bijeen om onder leiding van de zorgcoördinator leerlingen te bespreken die extra zorg nodig hebben. Soms wordt het ZAT nog aangevuld met extra specialisten zoals een consulent van de Brijderstichting. Doel van de ZAT bijeenkomsten is om met alle beschikbare kennis en ervaring te overleggen hoe de juiste hulp geboden kan worden aan leerlingen met problemen. Zorgcoördinator Anita Sleutjes noemt dat ook de kracht van het ZAT op het Vellesan: 'We hebben zeer verschillende kwaliteiten en achtergronden in het ZAT, maar zijn altijd gezamenlijk op zoek naar de beste oplossing. De betrokkenheid bij de leerlingen is groot en er is een grote gedrevenheid om dingen aan te pakken.' In de loop van het schooljaar worden zo rond de 30 leerlingen besproken, die vaak meerdere keren op de agenda van het ZAT staan. Anita Sleutjes roemt ook de samenwerking met schoolarts en leerplichtambtenaar. 'Vanwege het regelmatig overleg hebben we korte lijnen met de verschillende partijen. En dat is nodig, want de leerlingen moeten geholpen worden.' Die drive om naar oplossingen te zoeken leidt er volgens Sleutjes ook wel eens toe dat de school teveel zaken wil aanpakken. 'We moeten leren dingen te laten waar ze gelaten moeten worden, we moeten niet alles tot probleem van de school maken. Sommige problemen liggen thuis of zijn te groot voor de school.' Maar al met al overheerst de tevredenheid over het functioneren van het ZAT: 'We laten leerlingen niet aanmodderen met hun problemen!'